

I u našim stručnim časopisima pojavile su se odmah po proglašenju Kodeksa takovi prikazi i započelo se je s kratkim komentarima (tako Dr Ruspini u Kat. Listu, 1918. i 1919.; Dr Herman u đak. Glasniku, 1917. i 1918. i Dr Pazman u Bogosl. Smotri 1918. i 1919.).

Značajno je, da je proglašenje Kodeksa palo u najteže vrijeme prvoga svjetskoga rata (1914.—1918.), kao što evo i ova prva dvadesetpetgodišnjica pada u gotovo još težjim vremenima drugoga svjetskoga rata. Ratne su prilike uzrokovale, da je početka znanstvena obradba Kodeksa zapinjala i tek sa stanovitim zakašnjenjem došla u pravi zamah, kao što su slične prilike po cijelom svijetu o prvj 25-godišnjici prouzročile osjetljivi zastoj i prekid kanonističkog znanstvenog rada, pa je privremeno obustavljeno i izlaženje rimskih kanonističkih časopisa: Apollinaris i Jus Pontificium.

Dr Fr. Herman

SVEĆENIČKE GROBNICE. Prema kan. 1209, § 2. C. Z. valja da svećenički i klerički grobovi po mogućnosti budu odijeljeni od laičkih grobova, te da budu položeni na odličnijem mjestu u groblju. Ako je bez velikih poteškoća moguće još i to provesti, poželjna je posebna grobnica za svećenike, a posebna za druge klerike. Činjenica je međutim, da se župnici i svećenici na našim seoskim (pa i gradskim) grobljima redovno zakapaju, istina, na odličnijem mjestu, ali u običan grob. Svećeničkih grobnica u koje bi se ukapali župnici mjesta i svećenici koji umru u dotičnom mjestu, rijetko ćete gdje naći. Otud dolazi, da se redovno dešava, te grobovi bivših župnika i svećenika postaju najzanemarenijim grobovima u mjesnom groblju. S pravom se na to tužio u đakovačkom »Glasniku« (br. 20/1918) dekan i župnik Marijan Galović u članku »Zaboravljeni grobovi«.

Naprotiv: zar ne bi bilo ne samo lijepo, nego dostojno i plemenito, kad bi za župnike i svećenike postojala na svakom župskom groblju posebna svećenička grobnica? Kad bi za nju imao brigu voditi svakovremeni župnik, znajući da će ona vjerojatno biti i njegovo zemno počivalište. I na vjernike bi ovakova skrb za njihove bivše pastire djelovala samo u povoljnom smislu. Osjećaj bi dužnoga pieteta prema pokojnicima morao u njihovim srcima samo porasti. Ne bi se onda događalo, da grobovi bivših župnika, za koje njihovi rođaci redovno slabo mare, postanu ruglo u seoskom groblju, dok se možda ne nađe koja pobožna ženica, da ga uredi i očisti. A i to se događa samo prvih godina iza smrti, dok je još živa kakova takova uspomena na nj.

Nikad zato nije ni prekasno ni neumjesno o toj stvari voditi računa n. pr. na dekanskim i na biskupskim konferencijama.

Isto bi tako bilo od velike duhovne koristi, kad bi se u osmini dužnoga dana svake godine služila stalna sv. misa zadušnica za pokojne župnike i svećenike pokopane na mjesnom župskom groblju. Kad bi se zadušnice služile u kapeli na groblju, bilo bi to također in aedificationem populi.

Da smo u toj stvari prijekora vrijedni, bit će da je najviše skrivilo pitanje troška za izgradnju grobnice. Osim toga i zaboravnost pomiješana s onom nebrigom, koja se u našem postupku pokazuje kod poslova, što nam nisu izravno stavljeni u dužnost. Gdje ljubav pojedinca ne ide tako daleko, da sâm o svom trošku izgradi počivalište i spomenik sebi i svojim nasljednicima, ili gdje osobna materijalna nemogućnost toga ne dozvoljava, smoci će crkvena blagajna kroz godine sve potrebno u tu svrhu. To je i najpravednije i najprikladnije. Ljubav koja se po prirodi razlijeva iz srca u kojemu bukti, ostvarit će i više, nego materijalno blagostanje — gdje ljubavi nema.

A. Ž.

